

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Sarraut sestavlja kompromisno vlado

Pogajanja mandatarja s politiki — Lista nove vlade, ki naj pomeni izhod za silo, bo vsak trenutek predložena predsedniku republike — Imena novih ministrov

PARIZ, 24. januarja. Potem, ko so razni politiki, ki jim je predsednik republike Lebrun hotel poveriti mandat za sestavo nove vlade, sprejem mandata odklonili, ga je dobil in prevzel radikalni senator Albert Sarraut. Sarraut je izjavil, da je načelno sprejel nalog za sestavo nove vlade. Novi mandatar se je podal najprej k predsedniku senata in k predsedniku poslanske zbornice, nato je sprejel predsednika radikalne stranke Dadaudierja in predsednika poslanskega kluba Delbosa. Radikalna stranka je izjavila, da je pripravljena sodelovati v novi vladi, ako sprejme v svoj program obrambo franka pred špekulacijami, zaščito ustavnih svoboščin pred borbenimi

političnimi organizacijami in prilagoditev francoske zunanje politike načelom Društva narodov.

Po pogajanjih, ki jih je imel Sarraut do 3. ure zjutraj, je nadaljeval danes dopoldne razgovore z merodajnimi parlamentarci o sestavi nove vlade. Zelo verjetno je, da bo Sarraut že opoldne predložil predsedniku republike listo nove vlade. Nova vlada bo kompromisna vlada, sestavljena iz zadrege in jo bodo, kakor se zadržuje, tvorili: Predsedstvo in notranje zadeve Sarraut (radikal), minister brez portfelja Delbos (radikal), pravosodje ali brez portfelja Pernot (konservativec), zunanji minister Flamin (centrum), finance Regnier (radikal), vojna Paul Boncour (neodvisen), mornarica Pietri (centrum), trgovina Bonnet (radikal), pošte Mandel (centrum), javna dela Chaumetemps (radikal), letalstvo Laurent-Eynac (levi centrumaš), prosveta Marriot-Rostand (radikal), poljedelstvo Chatalet (radikal), kolonije Stern (neodvisen), delo Fressard (neodvisen), pokojnine Champetier de Ribes (krščanski demokrat), trgovinska mornarica Barden (levi centrumaš), zdravstvo Guernut (radikal), državni podtajnik v predsedstvu Cay (konservativec), državni podtajnik v notranjem ministru Jacquinot (centrum).

je vložil zakonski predlog o konverziji kmečkih dolgov, katerega je utemeljeval tudi še v daljšem govoru, v imenu vlade pa je ministrski predsednik nujnost tega predloga odklonil. Nato je poslanec dr. Lovrenčič predlagal resolucijo o izpremembi skupščinskega poslovnika v tem smislu, da se narodni poslanci ne bodo mogli istovetiti z državnimi uslužbenci. Pri glasovanju je bila zahteva nujnosti tudi tu odklonjena. Sledilo je čitanje predlogov raznih uredb, nato so pa prišle na vrsto interpelacije. Poslanec Prekoršek je vložil interpelacijo glede izvoza limesa ter deviznih in klirinških predpisov. Potem so prišle na vrsto prošnje in pritožbe, nazadnje pa so opozicijske skupine zahtevale od predsednika skupščine Čiriča odgovor glede njegovga vstopa v JRZ in govora o Novem Sadu. Seja je bila nato zaključena in se nadaljuje danes.

je vložil zakonski predlog o konverziji kmečkih dolgov, katerega je utemeljeval tudi še v daljšem govoru, v imenu vlade pa je ministrski predsednik nujnost tega predloga odklonil. Nato je poslanec dr. Lovrenčič predlagal resolucijo o izpremembi skupščinskega poslovnika v tem smislu, da se narodni poslanci ne bodo mogli istovetiti z državnimi uslužbenci. Pri glasovanju je bila zahteva nujnosti tudi tu odklonjena. Sledilo je čitanje predlogov raznih uredb, nato so pa prišle na vrsto interpelacije. Poslanec Prekoršek je vložil interpelacijo glede izvoza limesa ter deviznih in klirinških predpisov. Potem so prišle na vrsto prošnje in pritožbe, nazadnje pa so opozicijske skupine zahtevale od predsednika skupščine Čiriča odgovor glede njegovga vstopa v JRZ in govora o Novem Sadu. Seja je bila nato zaključena in se nadaljuje danes.

Nemška sodba o sankcijah

BERLIN, 24. januarja. V tukajšnjih političnih krogih se prav nič ne skriva mnenje, da je Društvo narodov doživelo s svojo sankcijsko politiko proti Italiji popoln neuspeh. V trenutku, ko se D. n. ni posrečilo vsiliti svojo voljo niti vsem svojim članicam, ne glede na nečlanice, so postale sankcije dejansko že same po sebi brez pomena. Škode od sankcij nima toliko Italija, dasi jih nekoliko res čuti, kolikor jo imajo tiste države, ki jih izvajajo dosledno in pošteno, vsaj nekatere. Italija si namreč iz Avstrije, Madžarske, Albanije in držav, ki niso članice Društva narodov, nabavlja vse, kar hoče in sorazmerno niti ne po dosti višjih cenah. Njene nabave se pa vršijo preko držav, ki se sankcijam niso pridružile, tudi iz nekaterih držav, ki so se jim na videz pridružile. Prav nič več škode pa Italija tudi ne bi imela od petrolejskih sankcij, kajti ostale bi ji še vedno možnosti nabavljati petrolej v zadostnih količinah iz virov, ki jih sankcijska določila ne bi dosegla. Iz tega sklepajo to, da je Društvo narodov zopet doživelo polom in se tudi Nemčiji v nemnem primeru Zeneve ni treba bati.

TRUPLO KRALJA JURIIJA V LONDONU.

LONDON, 24. januarja. Včeraj so prepeljali truplo pokojnega kralja Jurija V. iz Sandringhama v London. Pri sprevedu v Sandringhamu so bili navzoči novi kralj Edvard VIII. in vsi člani kraljevega doma, kakor tudi člani vlade in drugi dostojanstveniki, ki so spremljali pokojnikovo truplo tudi z vlakom v London. V Londonu so položili krsto z zemeljskimi ostanki pokojnega kralja, na kateri je ležala krona, na lafeto. Razvil se je nato spreved, ki je krenil proti Westminsterhallu. Ogromne množice so tvorile na obeh straneh špalir. Spreved je prispel ob 16. uri pred Westminsterhall, kjer so krsto položili na katafalk. Truplo ostane tu do pogreba v tork in je od danes dalje dovoljen dostop tudi občinstvu. Ves London je v črni.

LAVALOV PADEC IN ITALIJA.

RIM, 24. januarja. Padec Lavalove vlade je bolno odjeknil v Italiji. Splošno se naglašja, da bo Italija, ako se sestavi v Franciji levičarska vlada, izgubila še zadnjo močno oporo, ki jo je imela. Nova francoska vlada bo napram Italiji morda še nepopustljivejša, kakor je angleška. Poostreitev sankcij v tem primeru ne bo težka.

Strahoviti boji v Abesiniji

Abesinska ofenziva na severu in jugu — Vojni minister Mulugeta pade

LONDON, 24. januarja. Reuter poroča iz Adis Abebe: Že tri dni se vrši severno od Makale velika bitka, v kateri je na obeh straneh padlo ogromno število mož. Abesince se je posrečilo severnozahodno od Makale predreti italijansko fronto in zapleniti veliko število topov, strojin, municije, provianta itd. Italijani so pričeli tu panično bežati. Boji se raztegajo vse od Makale do Aksuma. Tudi Adua je ogrožena, ker grozi Italijanom obko-

litev. Pri včerajšnjih bojih je padel tudi vojni minister ras Mulugeta. Po zadnjih vesteh je zmaga Abesincev zagotovljena in bo odločilna za vso vojno. Italijani že priznavajo, da se bijejo veliki boji, skrivajo pa dosedanje poraze. Na južni fronti si je ras Desta že opomogel od poraza in prešel po prihodu novih čet v protiofenzivo. Rasu Desta se je že posrečilo na več mestih vreti Italijane iz položajev in jih pogati v beg.

rih je vsaka večja od Jugoslavije. Te pokrajine so Hopej, Santung, Čahar ter Suijani. S tem je Kitajska izgubila celo svojo tisočletno prestolnico Peking. Toda s tem namenj Japoncev še vedno niso doseženi. Sedaj segajo že po Notranji Mongoliji in ustanavljajo iz nje »samostojno« državo Mengkuo s princem Tehom na prestolu, a od tu vodi dalje pot v Zunanjo Mongolijo, ogromno, toda le po enem milijonu duš obljubeno srednjeazijsko pokrajino.

Zunanja Mongolija je postala po sporazumu med Japonsko in Rusijo po rusko-japonski vojni pred pet in dvajsetimi leti rusko interesno ozemlje. Rusi so nekaj časa vladali v njej tudi dejansko, pozneje pa je bila več ali manj neodvisna in reurejena, dasi so si jo pravno lastili istočasno Rusi in Kitajci. Šele boljševikom se je posrečilo Zunanjo Mongolijo boljševizirati in jo priključiti kot zvezno republiko k Sovjetski uniji. Toda to »boljševiziranje« je ostalo bolj zunanje in ni nemogoče, da se ne najdejo mongolski oblastniki, ki bodo težili vstran od boljševizma in Rusije. Ker je pa Rusiji Zunanja Mongolija za obrambo proti japonski agresivnosti neobhodno potrebna, ni nobenega dvoma, da je pristovoljno ne bo izpustila iz rok.

Tako je tedaj napočil čas, ko so japonski osvojevalni apetiti trčili na obrambne interese sovjetske Rusije. Problem se bliža dozoritvi in vsa vzhodna Azija gleda z napetostjo, kaj se bo iz tega izcinilo. Bodo Japonci odnehali, ali bodo tvegali oborožen spopad z Rusijo? Zelenice in druge komunikacije, ki jih Japonci grade v Mandžuriji in drugod, tudi v Notranji Mongoliji, dokazujejo že površnemu opazovalcu, da so pretežno strateškega pomena. Pa tudi sovjetska Rusija izvršuje že nekaj let naravnost ogromne vojaške priprave v svojem obmejnem ozemlju. Ako se Japonska in Rusija spopadeta, bo to spopad, kakršnega človeštvo že dolgo ni doživelo.

Iz narodne skupščine

BEOGRAD, 24. januarja. Včerajšnja seja Narodne skupščine je potekla v znamenju raznih poročil in interpelacij. Predsednik skupščine je sporočil, da je finančni minister predložil osnutek proračuna za prihodnje fiskalno leto ter obračune za pretekla leta. Poslanec Kunjašić

Sredozemska solidarnost

Sporočilo ministra Edena glede pogajanj med Anglijo, Francijo, Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo

ZENEVA, 24. januarja. Angleški zunanji minister lord Eden je včeraj, kakor že napovedano, sporočil predsedniku sankcijske komisije uspeh razgovorov med Anglijo, Francijo, Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo ob vzajemni pomoči v Sredozemskem morju v primeru, da bi zaradi izvajanja sankcij nastal z Italijo oborožen konflikt. Anglija naglašja v tej vlogi, da se je hotela čim so stopile v akcijo sankcije, prepričati ali bi jo Francija, Turčija, Grčija in Jugoslavija podprle, ako bi bila s strani Italije napadena. Vprašala je najprej zadevno francosko vlado, kako tolmači odstavek 3 člena 16. pakta Društva narodov. Francoska vlada je odgovorila 14. oktobra, da smatra za svojo obveznost nastopiti solidarno v primeru predvidene potrebe, ako se to ugotovi in določi s posebnimi sklepi Društva narodov. Na podlagi tega načelnega pritrdila so se pričela podrobnega pogajanja, ki so dovedla prav tako do sporazuma. Zaradi tega je nastala potreba stopiti v stike tudi z Grčijo, Tur-

čijo in Jugoslavijo. Vse tri vlade so po medsebojnem posvetu odgovorile tako, da ni obstojal noben dvom o tem, da bodo zvesto izpolnile vse obveznosti pakta Društva narodov glede izvajanja člena 16. V imenu jugoslovanske vlade je pa poslal predsedniku sankcijske komisije jugoslovanski delegat dr. Purić noto, ki dopolnjuje Edenovo in pravi med drugim: »Čast mi je potrditi, da je bila jugoslovanska vlada zares vprašana od angleške vlade in da je v popolnem sporazumu s svojimi zavezniki odgovorila, da ne bo v nobenem predvidenem primeru opustila, da ne bi izvrševala obveznosti, ki jih je prevzela s paktom Društva narodov. Jugoslovanska vlada je to izmenjavo misli sporočila francoski in tudi italijanski vladi. Jugoslovanska vlada je obenem zaprosila angleško vlado naj izvoli potrditi, da so jamstva, ki jih je dala, vzajemna. Angleška vlada je to tudi storila.« Podobno izjavo je podala tudi francoska vlada.

Japonci trčili ob ruske interese

Brezobzirni razvoj dogodkov v vzhodni Aziji — Po Notranji še Zunanja Mongolija

NANKING, 24. januarja. V času, ko je Evropa zapletena v svoje zadeve, predvsem pa v tiste, ki jih je rodila italijanska vojaška akcija proti Abesiniji, ures-

ničuje Japonska načrt za načrtom. Komaj je organizirala »samostojno« Mandžurijo, je že izsilila »samostojnost« štirih severnokitajskih pokrajin, od kate-

Na tističu domače politike

Hrvati in Slovenci

Odgovor na članek v »Varaždinskih Novinah«

Zadnje čase, zlasti zopet od lanskih petomajskih volitev dalje, se v hrvatskem časopisju zelo pogosto pojavljajo »pobožna« premišljevanja raznih poklicanih in nepoklicanih — večinoma anonimnih! — političnih modrijanov o medsebojnem razmerju med Hrvati in Slovenci posebno v zvezi z »vojsko« Hrvatov proti Beogradu. V teh premišljevanjih moremo sicer zaznamovati vsaj en napredek: da se nas Slovencev ne tretira več kot nekakšne »planinske Hrvatke«, ampak se nam priznava narodna, politična in kulturna samobitnost. Ne bi se ozirali na le sporadično se pojavljajoče in ponavljajoče se meditacije, da nismo čitali članka »Hrvati in Slovenci« v mačkovskem tedniku »Varaždinske Novosti« od 9. t. m. Varaždinci so naši neposredni sosedje in — kakor sami trde v tem članku — s posebnim zanimanjem spremljajo vse dogodke v naši slovenski deželi. Vemo tudi, da za listino stoji razni odličniki Mačkove hrvatske fronte, bivši minister g. dr. Krizman in drugi. Zato ne moremo in ne smemo z molkom iti mimo tega članka.

Niti malo nas ne zadenejo omalovažujoče opombe, da Slovenci nimamo »velike i sjajne prošlosti«, da nimamo »svoje narodne povijesti«, jemljemo na znanje poklone, da smo »teškom mukom odoljevali Nijemcima, Talijanima i Madjarima«, da smo ipak, »znatno napredovali u materijalnoj i duhovnoj kulturi«, da pri nas »nema više od 5 po sto nepismenih«, da »kultura sela znatno premašuje našu« (hrvatsko), da je »tu odlično zadržarstvo«, da »seljak nije rob bana i lihvara kao kod nas«. Z rezervo sprejemamo kategorično člankarjevo trditev, da pri nas Slovencih »pitanje seljačkih drugova gotovo ni ne postoji«. Z zadovoljenjem tudi beležimo zagotovitev, da »je ishod svjetskog rata teško pogodio Slovence u odredjivanju granica, jer su bili podijeljeni medju tri države«. Vse to je še kolikor toliko v redu. Tudi ne o sporavmo nadaljnje trditve, da »izmedju Hrvata i Slovenaca nema i ne treba da bude nikakvih spornih pitanja«. Sporazumni smo z izjavo o zagrebških »mufracijah«, ki so »izvukli iz ropotarnice staru bedastoću o planinskim Hrvatima«, ter o onih drugih, ki so smatrali za potrebno »tvrditi neistinu, da je Prekmurje ili Bela Krajina hrvatski kraj«. Pritrjuje mo, da je vse to bila voda na mlin — hegemonistom, morda tudi beograjskim, vsekakor pa tudi zagrebškim.

Odločno pa moramo zavrniti očitek, ki so nam ga vrgle v obraz »V. N.«, češ, da smo Slovenci, ko se nam je svoj čas k mariborski oblasti pripojilo Medmurje, smatrali to pokrajino za nekakšno kolonijo in jo hoteli »posloveniti«. V mariborski oblastni skupščini smo imeli tudi zastopnike iz Medmurja, če se prav spominjam, izključno Radičeve pristase (dr. Odič in dr.), in prisostvoval sem — kot novinar — vsem sejam te korporacije, pa nihče izmed njih si ni upal takrat iznesti tega očitka.

Kulturni razgledi

Kostova »Zlati rudnik«

Zaključek prireditev Bolgarskega tedna

Za zaključek Bolgarskega tedna je u priporilo naše Narodno gledališče Stefana Kostova štiridejansko komedijo »Zlati rudnik« v prevodu prof. Jana Šedivya in režiji Jožeta Koviča. Pred predstavo v torek zvečer je prevajalec dela spregovoril na kratko še o bolgarski dramski literaturi in umetnosti ter hje razvoju od prvih začetkov do danes.

Štefan Kostov, avtor komedije »Zlati rudnik« in »Golemanova«, ki so ga igrali v Ljubljani kot sploh prvo bolgarsko delo na slovenskem odru, je nekakšen bolgarski Nušić, dasi se od njega v inaršičem razlikuje. Kakor Nušić, tako je tudi Kostov oblikovatelj domačih motivov ter satirik, samo da ni tako elementaren in drastičen, kakor njegov srbski tovariš. Zato pa je bolj umerjen. Siže

Prav tako in še bolj odločno moramo zavrniti očitek, da smo Slovenci »stalno u ovoj državi izbjegavali Zagreb i Hrvate i tražili izravne stike s Beogradom«, češ, da smo Slovenci »tako nekako umovali: Beograd ima vlast i moć, treba ga se dakle držati«. V zvezi s tem zavračamo nadaljnji očitek, da smo Slovenci »poput bosanskih muslimana često u prošlosti bili onaj jezičac na vagi, koji je bio dovoljan, da pretegne uvijek beogradska strana«, in da so »s bogate gospodarske trpeze padale mrvice u zemlju Sloveniju, a oni, kakve jih je već Bog stvorio, bili su i s mrvicama zadovoljni«. Te izjave pa so groba žalitev, naperjena proti vsem Slovincem, ki pa ne sme ostati brez odgovora. Ne govorimo tu v imenu onih Slovencev, ki so plavali v vodah SLS in plavajo danes v vodah JRZ. Ne smatramo se legitimirati, govoriti tudi v njihovem imenu, in nočemo, da nas dezavuirajo. V imenu nacionalnih in naprednih Slovencev pa smatramo za potrebno, da odločno obsojimo takšen način predočevanja političnih prilik v državi. Mar smo mi krivi, da so Hrvati s svojo dolgoletno abstinenco prepustili vso moč Beogradu? Kaj si gospodje res domišljajo, da bi bil mogel le en resen Slovenec sodelovati v morda romantični, toda za resnega javnega delavca povsem neresni »republicanski« akciji hrvaškega radičevstva. Mar si domišljajo, da bi se bili nacionalni Slovenci mogli vezati na življenje in smrt s Hrvati v časih, ko je njihov vodja v svojih blodnjah iskal proti Beogradu zavezniške v Moskvi in Londonu? Namesto da je s svojimi poslanci šel v Beograd in tam resno in stvarno vodil boj proti hegemoniji? Ne, gospodje, Slovenci nismo lutke, ki bi se pustile po mili in dragi volji staviti tja, kamor bi slučajno hotele politične želje naših sosedov, in politike ne smatramo za romantične srednjeveške viteške niti za španske bikoborbe, ampak za stvarno delo za dobro naroda in države. Zato nam tudi ne pade v glavo, se angažirati za Mačkovo politiko, dokler g. Maček daje tujim časnikarjem izjave, ki so absolutno v nasprotju z našim pojmovanjem o ureditvi države, katera mora ostati enotna, dasi zgrajena na osnovah najširše demokracije in samouprave, dočim doma sploh ne da od sebe »nobene fige« svojih nazorov o tem, kako si predstavlja in želi notranjo ureditev države. Dokler se bo hrvaška odnosno Mačkova politika opletala od ene strani ulice do druge kakor pijanec in ne bo znala usmeriti se v premi črti, dokler se bo otročje poigravala zdaj z republikanstvom zdaj s federacijo in podobnimi metamorfozami, ne moremo nacionalni Slovenci imeti zaupanja v resnost te politike, in nam bodo gospoda Hrvati že morali dovoliti, da bomo še vnaprej ubili svojo pot. Nočemo biti ne igrača in ne služke Beograda, pa tudi ne Zagreba, pač pa enakopravni in enakovredni kompaciscenti na obe strani. V. Š.

telejvim delom v skladno enoto, preprosta, a učinkovita. Režiser je v temeljih ohranil kolorit bolgarskega okolja, vendar s približanjem k našemu gledarju, kar je komediji vsekakor v prid. Tudi inscenacijsko se je držal preizkušenega realizma, brez vsakega eksperimentiranja. V takem okviru se je gibala tudi igra posameznih igralcev in igralk. ki so se potrudili zadeti karakterizacijo svojih ulog.

V lahkovernem entuziazmu razgretoga delničarja »zlatega rudnika« Hadžieva je vpodobil g. Pavle Kovič s fino pogoditvijo, tipično masko in karakterno doslednostjo. Le dvojce, troje utrinkov posameznih scen je izžarelo bolj v prazno, dočim je bilo na drugi strani nekaj preneglih razpoloženskih okretov. Ob njem se je razživel tudi Hadžieva ge. Zakrajškove. Bila je prav srečno pobarvana s koloritom bolgarskega okolja, dihaajočega iz zasnove dela in uloge. V splošnem je zadelala tudi ga. Savinova dobro bistvo Hadžieve hčerke Marije, posebno pa v scenah, kjer je bilo treba ustvariti navivko. Lisjaško prevejana dama sumljivih

kvalitet, skrivnostna Angelijeva, je našla močno interpretantko v igri gđc. Statčeve, ki je bila tokrat zopet v svojem igralskem elementu.

Z nove strani se nam je v ulogi klepetulje Prgove pokazala gđc. Kraljeva. Dobra in dosledna kreacija s pogodeno karakterizacijo na zunaj in v igri. Močan tip je ustvaril g. Nakrst v nerodnem profesorju-ljubimcu Ljuberovu. Eden njegovih lepih uspehov! V splošnem pa velja to tudi za vse ostale. Vsi so bili sami po maski in igri krepko zarisani liki. Vjetrov g. Furijana, Bratanov g. Groma, Prgov g. Gorinška in Baj Božil g. Košiča. Malo preveč v karikaturu jo zašel g. Blaž v ulogi Božidarova, dočim Sonja gđc. Rasbergerjevi in Mimi ge. Gorinškovi nista nudili dovolj možnosti za igralsko izživljanje, ker sta obe vloge dodani bolj zaradi poživljenja tretjega dejanja, kakor zaradi možnosti samega razvoja komedije. Služkinjo Ruso je odigrala gđc. Ljuba Čepičeva.

Obisk pri premieri je bil dober, vendar gledališče ni bilo razprodano. -r.

Gospodarsko življenje

Tujskoprometni delovni program za 1936

Važni sklepi Tujskometne zveze — Pospešena propagandna akcija

Na svoji plenarni seji, ki se je vršila v soboto 18. t. m. in katere so se udeležili zastopniki vseh važnejših tujskoprometnih ustanov, zdravilišč in planinskih društev, je sklepala naša Zveza o potrebnih pripravah in projektih za novo sezono. Ker Italija radi vojnega stanja z Abesinijo in s tem zvezane draginje v predstoječi sezoni ne pride resno v poštev, so izgleli za naš tujski promet zelo dobri in mnogo obetajoči, radi česar je tudi povečana propagandna delavnost, posebno v Srednji Evropi in v Orijentu, potrebna. Zato je Zveza storila sledeče sklepe:

Na pomladanskih velesesijah v Leipzigu, Pragi in na Dunaju kakor tudi na vzhodnih sejnih v Solunu, Smirni in Aleksandriji se bo povečala propaganda za naša letovišča in zdravilišča z diapozitivi, reliefi, plakati, fotografskimi posnetki in prospekti. — Za vse Zvezino območje, to je bivša Mariborska oblast, se izda reprezentativen folder prospekt v srbohrvaškem, češkem, francoskem in nemškem jeziku. — Ravno tako se izda reprezentativen prospekt vseh slovenskih zdravilišč razen v gornjih še v angleškem jeziku in sicer za: Rogaško Slatino, Dobro, Slatino Radenci, Laško, Rimske Toplice, Čateške toplice, Dolenjske Toplice, Medijske Toplice in Rimski Vrelec. Ker prirejajo posetniki zdravilišč izlete v bližnjo in daljnjo okolico, imajo zdravilišča za vso okolico velik gospodarski in propagandni pomen. Izda se seznam vseh hotelov, penzionov, gostišč, planinskih domov itd. za območje Zveze s cenami in najpotrebnejšimi obvestili. — Z ozirom na dejstvo, da je radi novega kliringa z Nemčijo računati s pojačanim dotokom nemških turistov, pripravlja Zveza skupno z ljubljansko Zvezo izdajo preglednega vodiča po Sloveniji v nemškem jeziku. Tudi ta izdaja je zelo nujna, ker starejša izdaja niso aktuelne in je zaloga tudi povsem pošla. Izdelavo tega moderne vodiča je prevzel znani avtor Rudolf Badjura, čigar ime jamči za prvovrstnost. Zveza je nadalje sklenila, nadaljevati svojo akcijo za opremo vseh obmejnih postojank in kolodvorov z velikimi propagandnimi slikami in reliefi. — Zveza prevzame inicijativo za organizacijo, kolektivne reklame v vodilnih inozemskih svetovnih listih in bo za svoj račun inserirala manjša letovišča in planinske kočice, ki same ne zmorejo tozadevnih stroškov. — Sklenilo se je, otvoriti še v Ptuj komplotno propagandno in potovalno pisarno, s čimer se bo povečalo število propagandnih postojank naše Zveze na 8 in jo prekaša v tem oziru le Zveza v Novem Sadu, ki razpolaga z 9 poslovalnicami. Prevzame se inicijativa za zgraditev kopalnega bazena v Logarski dolini, ki spada med naše najidilnejske in najromantičnejše kraje in ki po mnenju Bernarda Shawa razen divjeromantične Gavarnije v Pireneji nima para v Evropi. S tem bo ustreženo upravičenim željam ino-

zemskih posetnikov, ki so doslej stalno tožili radi pomanjkanja kopalnega bazena. — Sklene se zgraditi na kolodvoru v Celju nov kiosk za prodajo časopisov. S ter bo pridobil celjski kolodvor mično zgradbo, ki bo gotovo služila v okras objekta.

Ker je Tujsko Prometna Zveza — Putnik v Mariboru, katere propagandni stroški so za bodočo sezono določeni na 187.500 dinarjev, ako ne upoštevamo nekaj skromnih subvencij, navezana izključno nase, bi bila dolžnost vsakogar, da se pri potovanjih ali izletih posluži Putnik-ovih poslovalnic v Mariboru (mesto in glavni kolodvor), Celju, Ptuj, Gornji Radgoni, Št. Ilju, Dravogradu in Rogaški Slatini. Za vozne karte, katere prodaja Zveza po originalnih cenah, priznavajo uprave železnice Zvezi provizijo, ki je glavni dohodek zveze. Tudi nudijo priključne menjalnice najugodnejšo prodajo in nakup vseh valut, zlatih in srebrnih novcev ter honorirajo potovalne čeke, kreditna pisma itd. Želimo nesebično in za splošni blagor ter kulturni in gospodarski dvig neumorno delujoči Zvezi tudi v letu 1936 najlepših uspehov, kakor v preteklem letu.

Sejem za prašiče v Ptuj. Sejem za ščetinarje, ki se je vršil v sredo 22. januarja t. l., je bil istotako radi slabega vremena slabo založen, kupčija pa je bila srednja. Prignali so 128 doraslih svinj in 25 prascev, skupaj 153 rilcev. Od teh so prodali 69 komadov. — Povprečne cene za kilogram žive teže so bile naslednje: pršutarji 4.50—5 Din, mastne svinje 5.50—6.50 Din, plemenite 4.50—4.75 Din; prasci stari do 12 tednov so se prodajali po kakovosti od 70 do 120 Din komad. Cene svinjam so od zadnjega sejma nekoliko poskočile. Prihodnji sejem za prašiče bo 29. t. m.

Poljčanske novice

Osebnostna vest. Premeščen je na lastno prošnjo iz Studenic pri Poljčanah v Pobrežje šol. upravitelj Živko Janko. Deloval je vzgledno v Studenicah 25 let, nad 10 let pa je bil pevovodja čitalniškega in zdaj sokolskega pevskega zbora. Delavca kakor je bil on, bomo težko pogrešali.

Darujte za spomenik blagorodnega pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Rotovski trg 1, soba št. 6a

Mariborske in okoliške novice

Prva pomoč in reševanje v gorah

Poučno zdravstveno planinsko predavanje v mariborski alpinistični šoli

Zimskosportni odsek Mariborske po-
družnice Slovenskega planinskega dru-
štva je zasnoval zaporedno vrsto pred-
avanj, ki naj dajo napotke za umno goji-
tev visoke alpinistike, kakor jo ima na
programu turistovski klub »Skala« v
Ljubljani, poslužujoč se istih predavate-
ljiv. V nizu teh predavanj se je vršilo
dne 22. t. m. v dvorani Ljudske univer-
ze drugo tako predavanje, in sicer o
zdravstvu, nesrečah, prvi pomoči in re-
ševanju v visokem planinskem svetu.
Predavatelj je bil: specialist za kirurgijo
dr. Bogdan Brečelj.

V dvorani, ki so jo zasedli predvsem
mladinski krogi (gozdarska šola kar kor-
porativno), je v imenu prirediteljev in
planinstva dr. Jos. Tomišek navzočim
predstavil predavatelja kot pravega ve-
ščaka; saj je po poklicu zdravnik, sam
izvežban planinec in reševalec in je v
založništvu SPD v Ljubljani izdal prak-
tično knjigo »Prva pomoč in reševanje
v gorah«. — Dr. Brečelj je nato v pol-
drugournem predavanju, oživilnem z
mnogimi slikami, s preprosto, jasno be-
sedo vodil poslušalce na tisto stran pla-
ninstva, kjer pretijo in planinca tudi za-
derejo nevarnosti in nesreče, a je ob-
enem pokazal, kako naj v neizogibni po-
magajo sebi in drugim. Najprej je podal
navodila, kako se naj planinec izogne
mojtnjam v prebavi, sploh v telesnem
razpoloženju. Posebno važno je svarilo,
naj se planinec ne odpravi na pot s praz-
nim želodcem, naj med potom ne uživa
težkih jedil, posebno ne mesnih; čeje si
naj nikar ne gasi neprestano z vodo, kajti
čeje ne nastane vsled pomanjkanja vo-
de, ampak zaradi nedostajanja soli. Uži-
vajo se naj sladkorne jestvine, tudi su-

rovo maslo, slana juha, sadje. Obširno je
predavatelj razkazoval, kako se naj po-
stopa pri poškodbah, kako se ustavijo
krvavitve na posebnih delih telesa, kjer
teko glavne žile, s čim in kako se rane
obvezujejo (jod samo pri majhnih ran-
nah!); rane se ne smemo nikoli dotikati
s prsti in je nikdar izmivati z vodo; pri-
me in obveže se s sterilno tenčico.
Tesna obveza, s katero se krvavitev
ustavi, se mora čez dve in pol ure zrahl-
jati, da ud ne zamre. Izvinjenega ali
izpahnjenege uda naj nikar ne skuša
uravnati nevesčja roka. Če je kost zlom-
ljena, se mora ud pričvrstiti na trdno
oporo, ranjenca pa morajo nato reševalci
čim prej spraviti v redno oskrbo. Ume-
stno je bilo, da je predavatelj poudaril,
kako težko nalogo izvršujejo reševalci,
ako se nesreča pripeti pri plezanju v ne-
pristopnih strmih, kamor se vzpenja
naši plezalci. V navpični steni visi ple-
zalec, poslužujoč se čudovite tehnike z
vrvjo in s klini, kakor se je učimo od
Prusika ali pa neposredno od našega
Modeca: visi sam, a zraven spušča ra-
njenege tovariša varno navzdol ali pa mu
pomaga, da se ob vrvi kakor pajek sto-
poma vzpenja navzgor. Na dihanje so
pozabili poslušalci, ko so na sliki videli,
kako in kje se take kretnje vrše! Seve-
da, vsi ti nauki bi se morali pravzaprav
ponazoriti v prirodi, v steni sami, kakor
prva pomoč na človeku samem; za to bi
bili potrebni redni praktični kurzi. Ven-
dar je predavatelj nudil vse, kar sama
beseda more nuditi; zaslužen je bilo
glasno priznanje, ki so mu ga izrekli po-
slušalci. Zimskosportnemu odseku SPD
smo hvaležni, da omogočuje taka pred-
avanja.

Dravinjska dolina pod vodo

Ceste pod vodo, promet onemogočen Velika škoda na njivah

V noči od srede na četrtek je res mo-
čno lilo. vendar pa povodnji, v kateri
se je znašla zjutraj širna Dravinjska do-
lina, nismo pričakovali. Jesen nam je z
njo prinesla in prav so imeli tisti, ki
so nam jo zato obetali za zimo. Pone-
kod je reka s pritoki tako narasla, da je
ovirala promet. V vodi je bil del bano-
vinske ceste v Poljčanah ter cesta v
Sp. Poljčanah. Soljarji so se morali zato
vrniti domov. Ob pol 9. so se vrnili tudi
dijaki, ki se vozijo v Celje, ker je bila

tamošnja gimnazija v vodi. Pod vodo je
bil del konjiške proge, s težavami pa se
je boril po naplavljeni in raztrgani cesti
avtobus Makole—Poljčane. Proti poldne-
vu je prisijalo sonce, na Boču je zabele-
stel sveži sneg in se odražal v prostra-
nem jezeru, ki se je polagoma začelo
manjšati. Ceste, ki so bile pod vodo, so
močno razdrapane, pesek in gramoz se
je ustavil ob obrežnih njivah. Odnasalo
je z njiv tudi gnoj.

Dom mariborskih hišnih posest- nikov

Svoječasno smo že z nekaj članki spro-
žili vprašanje zazidave nezazidane par-
cele med Bergovo hišo in državnim mo-
stom na Glavnem trgu. To vprašanje je
bistvenega pomena pri prizadevanju, da
dobi mariborski Glavni trg neko do-
končno obliko. Zdaj se, da se zadeva bli-
ža rešitvi. To je v zvezi z zanimivo in
hvalevredno akcijo, ki jo je započelo tu-
kajšnje Društvo hišnih posestnikov in ki
se bo na pojutrišnjem občnem zboru
omenjenega društva skušalo razčistiti ter
razjasniti. Na pobudo navedenega dru-
štva naj bi se namreč ustanovila v Ma-
riboru zadruga »Dom mariborskih hišnih
posestnikov«, ki naj zgradi na navede-
nem nenazidanem prostoru večnadstrop-
no zgradbo, ki bi imela v podprtljčju v
dveh ali treh etažah mestno tržnico s
hladilnicami, v prtljčju pa poslovne tr-
govske prostore, v prvem nadstropju
bisarniške prostore in primerno malo
dvorano, v nadaljnjih nadstropjih pa naj
bi bila stanovanja. Zadevna akcija za
ustanovitve te zadruge, pri kateri bi zna-
šali poedini deleži po 1000 dinarjev, je
v polnem teku in je tudi odziv še precej
živahen. Če se akcija izvede, potem bo-
mo imeli v Mariboru novo, krasno pa-
lačo, ki bo v ponos in lepšavo naše
mične obdravske prestolnice.

ODGODENE SRESKE SKUPŠČINE JNS V MARIBORU IN DRAVOGRADU.

Okrožni odbor JNS v Mariboru objavl-
ja na znanje vsem gg. vabljenim zaup-
nikom iz mesta Maribora ter iz srezov
Maribor levj in Maribor desni breg, ka-
kor tudi onim iz prevajškega sreza, da
sta za 26. t. m. določeni sreski skupščini
v Mariboru in Dravogradu odgodeni, ker
odpotoje glavni poročevalci g. minister
v p. dr. Kramer kot delegat Narodnega
predstavnitstva na pogreb umrlega angle-
škega kralja Jurija V. v London. Sreski
skupščini se bosta vršili v prvi polovici
meseca februarja ter bodo novi termini
pravočasno objavljeni.

Diplomiraj je na juridični fakulteti
ljubljanske univerze gospod Drago Trib-
nik, sin znanega prof. mariborske kla-
sične gimnazije gospoda Tribnika. Če-
stitamo!

Posestno gibanje. Hišo in parcelo v
Mejni ulici št. 36 ni kupil železniški spre-
vodnik Štefan Mohorko za 56.000 Din,
ampak Matilda Blažičeva za 72.700 di-
narjev.

Najemnine so znižali. Posestnika nove
vile v Turnerjevi ulici gg. Č. K. sta zni-
žala z Novim letom vsem strankam na-
jemnino za približno 10%, dasi nista bo-
gataša. G. Nassimbeni je znižal stran-
kam najemnine za 25 Din, g. dr. V. pa

za 100 Din. Pričakujemo, da bodo sledili
še drugi hišni lastniki!

Javna dela. Iz fonda Pomožne akcije
se bo izvršila ureditev Tomšičevega dre-
voreda, naprava kanala v Tvorniški uli-
ci, dovršitev zbirnega kanala v Jadran-
ski ulici ter odkop cestišča na neimeno-
vani ulici pri Strmi ulici.

Razpust zbora malih harmonikarjev
PRK. Ob priliki likvidacije — pred letom
dni — mestnega odbora PRK je prevzel
sreski odbor društva Rdečega križa, sek-
cija Podmladka, v Mariboru tudi zbor
malih harmonikarjev. Ker pa nikakor ni
skladno s cilji društva RK in njegovega
Podmladka, da se z otroki prirejajo kon-
certi v nočnih urah, ko bi mladina mo-
rala spati, ker so dolge koncertne tur-
neje za malčke prenaporne in ker končno
društvo RK nikakor ne sme svojih Pod-
mladkarjev na ta način izrabljati, da bi
morda kaj prispevali v društveno bla-
gajno, je sreski odbor društva RK do-
govorno s Sekcijo Podmladka soglasno
sklenil, da se imenovani zbor malih har-
monikarjev PRK razpusti.

Skozi Maribor! Mednarodni Rallye
Monte Carlo gre tudi letos preko Drav-
ske banovine. Tekmovalci pridejo v
Ljubljano med ca. 10. uro dopoldne in
16. uro popoldne v ponedeljek, dne 27. ja-
nuarja 1936 ter bodo predvidoma pasi-
rali Maribor med 12. uro opoldne in 18.
uro zvečer v smeri Št. Ilj—državna me-
ja.

JNS za V. mestni okraj ima jutri v so-
boto 25. t. m. ob 20. v Vernikovi gostilni
na Tržaški cesti svoj 1. redni občni zbor.
Poročata podpredsednik senata dr. Ploj
in narodni poslanec A. Lukačič.

Svetosavska proslava v Mariboru bo
v ponedeljek 27. januarja v unionski dvo-
rani. Med občinstvom vlada za to pro-
slavo veliko zanimanje. Pravoslavna cer-
kvena občina opozarja vse one, ki želijo
prisostvovati proslavi, da si pravočasno
nabavijo vstopnice v predprodaji pri
Zlati Brišnikovi. Pri koncertu bodo so-
delovali pevski zbor Glasbene Matice,
Trio-Brandl in septet Živko. Koncert se
prične ob 20. in konča ob 22. uri, nakar
bo ples in prosta zabava. Dame pridite
v narodnih nošah. Predpoldanska prosla-
va začneja ob 9. uri z liturgijo ter na-
daljuje ob 10.30 s šolsko proslavo. Pri
dopoldanski proslavi ni vstopnine.

Ljudska univerza. Danes v petek ob
20. uri predava drž. konzervator gospod
dr. Stele iz Ljubljane o postanku na-
rodne galerije v Ljubljani in njenih za-
kladih. Skioptične slike.

Predavanje v Sokolu v Limbušu. V
soboto 25. januarja t. l. ob 20. uri bo pre-
daval v Sokolskem društvu v Limbušu
imenom mariborske ZKD g. prof. Franjo
Baš o »narodnostnih bojih v Dravski do-
lini v 19. stoletju«. Predavanje bo v So-
kolskem domu.

Okoli 2000 vabil je te dni razposlalo
mariborsko Združenje trgovcev, in sicer
za »Trgovski ples«, ki bo v soboto, dne
8. februarja v vseh prostorih Uniona.
Vsi v Mariboru bivajoči seveda niso
prejeli vabila, ker je to iz tehničnega raz-
loga nemogoče. Ker pa je »Trgovski
ples« dostopen vsem brez vabila, naj
sleherni, ki se hoče zares imenitno za-
bavati, pomni: v soboto 8. februarja »Tr-
govski ples v vseh prostorih »Uniona«.

Samo osem dni nas še loči od veselega
rajanja pri »Unionu«. Ali ste si že kupili
vstopnico za »Planinski ples« dne 1. fe-
bruarja 1936?

Motoklub Maribor priredi v soboto
25. t. m. v Kamnici, gostilna Pavešič ve-
seli večer pod geslom »Ena noč v pri-
staniški krčmi v Alžiru«. Obleke naj bo-
do temu primerne.

Nočno lekarniško službo imata danes
v petek Albaneževa in Königova, jutri
v soboto pa Maverjeva in Sirakova le-
karna.

Obešenega na hlevu so našli v Dolgo-
šah pri Mariboru 80letnega prevžitkarja
Franca Maherja iz Dolgoš. Dejanje je iz-
vršil očitno v trenutku duševne de-
presije.

S številnimi zabodljaji je obležal v
Okoslavcih delavec Jožef Elec, ki je po-
stal žrtev napada. Storišca zaslišujejo.

Obsojena, četudi sta se pobotala. Ma-
riborski mali kazenski senat je obsodil
23letnega posestniškega sina Roka No-
vaka na 1 leto strogega zapor, 25letne-
ga Tita Klajnška, oba iz okolice Dežana,
pa na 1 leto robije ter izgubo častnih dr-

GRAJSKI KINO — Telefon 22-19

Do vključno nedelje Hansi Niese-film

„Moj dragi je lovec“

Nadalje sodelujejo znani igralci. Prihodnji
film »Ti si moje sonce«. Poje Rihard Tauber.
Pripravlja se: »Črne rože«.

Matineja. Jutri, soboto, ob 14. in ne-
deljo ob 11. uri »Carični gardist«. Oskar
Sima, Kurt Wespemann.

Kino Union. Največji in najboljši film
sedanjosti »Nataša« (Moskovske noči) v
nemškem jeziku.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Petek, 24. januarja: Zaprto.

Sobota, 25. januarja ob 20. uri: »Zlati
rudnik«. Red A.

Nedelja, 26. januarja ob 15. uri »Malo-
meščani«. Globoko znižane cene. Zad-
njič. — Ob 20. uri: »Poljska kri«. Glo-
boko znižane cene. Zadnjič.

Dve privlačni deli bosta prihodnja
dramska in glasbena premiera. To je v
drami »Kariera kanclista Vinciga«, ki je
izredno zabavna in odrsko prav efektno
pisana satirična veseloigra W. Lichten-
berga in ki jo pripravlja ljubljanski reži-
ser in književnik Bratko Kreft. — Ope-
reta pa pripravlja eno najpopularnejših
in najuspešnejših operet zadnjega časa, —
Abrahamov »Ples v Savoyu«.

Žavljanskih pravic za dobo 2 let, ker
sta se, četudi stara prijatelja, obojestransko
poškodovala, in sicer najprej dne
24. februarja 1935, ko je Klajnšek oda-
sel iz tepeža nevarne poškodbe, nato pa
še 6. novembra 1935, ko je Novak, za-
boden z žepnim nožem, obležal v krvi.
Pred razpravo sta se pobotala ter drug
drugemu odpustila, kar jima pa ni pri-
kazni nič pomagalo.

Na ribjem trgu so prodajali danes ciple
po 18 do 22, kalamaje po 30, barbone
po 28, liste po 28, jegulje po 20, očade
po 14, karpe po 12.

Kako je z vremenom. Nagle izpremem-
be. Zboljšanje vremena kratkotrajno.
Morda že jutri tople zrak. Tako pravi
dunajska vremenska napoved.

Putnikovo vremensko poročilo: 24. ja-
nuarja 1936 ob 7. uri zjutraj na vseh po-
stojankah je mirno, jasno, sonce. Po-
horski dom in Mariborska koča — 3,
25 cm pršiča, Ruška koča — 3, 30 cm
oršiča, Pesek — 5, 40 cm novega pršiča
na podlagi 20 cm, Seniorjev dom — 8,
35 cm novega pršiča na podlagi 25 cm,
Kremžarjev vrh — 7, 40 cm novega pr-
šiča na podlagi 10 cm, Sv. Trije kralji
na Pohorju — 3, 35 cm novega pršiča na
podlagi 30, Peca — 7, 40 cm novega pr-
šiča na podlagi 50 cm, Smolnik — 2,
20 cm pršiča, Smrekovec — 5, 25 cm no-
vega pršiča na podlagi 30 cm. Smuka
vseposod jako dobra. Smučarji izrabite
ugodno priliko!

Ptujske novice

Ptujski gasilci so zborovali. Preteklo
nedeljo je imela ptujska gasilska četa
svoj redni občni zbor. Zbor je vodil pred-
sednik čete g. Vidmar, ki je uvodoma
omenil rojstni dan Nj. Vis. princa Tomi-
slava kot pokrovitelja gasilstva. S sploš-
nim odobravanjem je zbor soglasno skle-
nil, da se tem povodom odpošlje na naj-
višje mesto udanostna brzojavka. Sled-
dilo je tajniško poročilo, ki ga je podal
g. Jakonič. Iz poročila sledi, da šteje
četa tri častne, 54 aktivnih, 9 rezervnih
in 180 podpornih članov. — Glasom po-
ročila poveljnika čete g. Breznika, je
četa v preteklem letu uspešno sodelo-
vala pri 23 požarih. Nadalje je imela 24
raznih vaj z orodjem. Pri vseh požarih
je bilo položenih 3688 m cev in je bilo
287 požarnikov 48 ur v boju s strašnim
elementom. Poročilo o rešilnem oddelku
je podal g. Pihler. Rešilni oddelk je iz-
vršil v preteklem letu 87 prevozov. Za
članstvo tega oddelka so se vršila po-
učna predavanja, ki jih je vodil sanitetni
nadsvetnik g. dr. Vrečko. Ob zaključku
zborovanja se je mestni župan g. dr. Re-
mec v prisrčnih besedah zahvalil vrlim
gasilem za njihovo človekoljubno in po-
žrtvovno delo.

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

Dr. Servacij Evarist je osupel obstal. »Jaz — mesijanski diktator človeštva? Genialna ideja, samo prepozno porojena.«

»Zakaj prepozno?«

»Zato, ker je moj miselni razvoj že daleč preko tega, dragi moj človekoljubni profesor. Ko bi me bili srečali pred odhodom na otok Taramao žalostnega spomina, kjer sem skušal v takem duhu diktirati svojo voljo samo desetim parom moških in žensk, pa mi še pri tej peščici ljudi to ni uspelo, bi vam morda res sledil. Po taramavskem polomu te naivne vere v meni ni več. Prav tam sem spoznal, da je vse to le utopija.«

»Zdi se mi, da je povzročila tisti neuspeh le vaša nestrpnost. Manjkalo vam je vztrajnosti, da bi vzdržali do konca, tudi ako sprva niste dosegli zaželenih uspehov.«

»Mislite to resno?«

»Docela resno. Nestrpnost je — oprostite mi — zelo močna poteza vašega značaja. Samo zaradi te nestrpnosti tudi niste iznašli tistih razkrojevalnih žarkov,

katerim ste posvetili svoje življenje. Na videz ste suh filozof, v bistvu pa človek čustvenosti. To je izvor nesorazmernosti in razklanosti vašega bivanja.«

O tem nisem še nikoli premišljeval. »A se vam ne zdi, da sem pogodil resnico?«

»Ne vem...«

»Premišlujte, pa mi odgovorite.«

Dr. Servacij Evarist je umolknil. Profesor Kabaj je posegel s svojimi besedami tako naglo in nepričakovano v tisti skriti predal njegove duše, kamor si še sam ni upal nikoli docela odkritosrčno pogledati in premeriti njega skrivnosti. To ga je premagalo. Ves tisti dan in vso noč je posvetil samo premišljevanju o svojem značaju.

»Ako je res, kar trdi profesor Kabaj, si je dejal. »potem je vsa moja filozofija zgrajena na napačnih temeljih. In ker sem vse življenje po vrnitvi z otoka Taramao služil le tej filozofiji ter nje uredničenju, je bilo po tem takem vse moje delo zgrešeno in ničevno...«

Ti sklepi so ga razburili, da je pričel nemirno begati po svoji sobi. Naposled je pa zopet zmagalo čustvo nad razumom.

»Potrditi to, bi pomenilo priznati, da sem živčno defekten produkt svojih živčno razvranih, preveč enostransko materialistično usmerjenih staršev. Živčno defekten produkt, ki je kot reakcija na izvorni materializem, pahnjen v druge skrajnosti... Ne, tega ne morem potrditi in ne priznati. Nikoli... Moj razum je zdrav in njega misli so pravilne. Smešno, kako sem sploh mogel podvomiti. Kakšen namen ima Kabaj? Kaj se skriva za tem njegovim govorjenjem? Zdi se mi, da se še vedno ni docela podredil moji volji. Najraje bi me sedaj, ko je z mojo pomočjo dosegel svoje znanstvene cilje, opeharil in zapustil. Morda ta namen v njem še ni docela dozorel, ampak ruje šele v njegovi podzavesti, vendar ga ne smem omalovaževati. Da, paziti moram nanj in biti bolj previden!«

Nadaljeval je svoj nemirni sprehod iz kota v kot.

In če bi se mi uprl? Potem bi ga moral prisiliti, da izpolni najin dogovor. Če kljub temu ne bi hotel? Bi moral sam preko njega. To pomeni, da mi je treba poglobiti se v njegovo delo, proučiti ga in se ga — naučiti. Še je v mojih možganih

toliko prožne sile, da morem to storiti. Potem naj tudi odpotuje z Maklena, ako hoče — delal bom dalje sam, brez njega.«

Čez nekaj časa mu je samozavest zopet vplahnila.

»Ne, čisto sam ne zmorem vsega. Potrebujem vsaj še nekoga. Toda komu naj zaupam?«

Spomnil se je svojega sorodnika in asistenta inženjerja Atanazija Gala.

»Seveda, drugega ni. On mora postati moj pomočnik. Toda zdi se mi, da je v zadnjem času raztresen in mu ni več do resnega dela... Prav za prav pa — kdo je tega kriv? Sam sem. Pustil sem ga brez vsake zaposlitve.«

Obstal je sredi sobe in se zastrmel v tla.

»Takoj jutri mora zopet na delo, a na novo. Kabaju ne zaupam...«

Pomirjen po tem sklepu je pozno v noč legel in utrujen kmalu zaspal. Ko se je zjutraj umil, oblekel in se oteščal, je odhitel neutegoma k profesorju Kabaju.

»Dragi profesor,« je dejal hinavsko, »premišljeval sem in ugotovil, da je resnica, kar ste mi včeraj dejali. Preveč sem čustven in nestrpen.«

»Samopriznanje je prva pot do poboja šanja,« je smeje se odgovoril profesor.

»Zato bom moral misliti na revizijo svojega miselnega sistema.«

Iz življenja in sveta

Novo človeško pleme

Zanimiva odkritja avstralske ekspedicije — Novo pleme je podobno starim Egipčanom in je na visoki stopinji kulture

Narodov je na svetu mnogo, a vedno odkrivajo še nove. Ti niso tako neznani po številu, da bi se mogli izgubiti med drugimi, a vendar se niso bili znani. Tako je avstralska ekspedicija »Hide« odkrila novo človeško raso svetle polti v še neraziskanem zapadnem delu ozemlja Papue. Ta nova rasa živi v zelo rodovitnih krajih, obdanih z gorovjem in številno njenih pripadnikov znaša okrog 200.000.

Ekspedicija je prispela po naporni poti preko vulkanskega ozemlja brez vode do doline, skozi katero teče reka in koder se razprostira rodovito polje. V tej dolini živijo ljudje so nizke postave, svetlorjave polti močnih ličnih kosti in lepili, režnih obrazov. To niso Papuanci, temveč so močno podobni starim Egipčanom. In ta čudni narod je na visoki stopinji kulture. Polja umetno namakajo iz prekopov, za katere ljudje vzorno skrbijo. Povsod je videla ekspedicija moške pri delu. Na drugih krajih je videla velike črede živine, ki so jo pasli pastirji. Za lov rabijo ti ljudje primitivne loke in puščice, ker železa ne poznajo. Orodje, ki je pri nas iz železa, izdelujejo tam iz kamna. Posebno pozornost ekspedicije so vzbudile umetniško izdelane kamenite sekire. Jezik tega naroda ni podoben nobenemu znanemu jeziku. Člani ekspedicije so videli tudi verske obrede, med katerimi so si verniki opetovano potisnili bambusove palčice globoko v grlo. Mrliče pokopavajo v lesenih krstah. Ekspedicija je prodrla še dalje na vzhod proti reki Turari, kjer je našla ljudi temne polti in črnih las, pripadajoče najbrž rasi Papuancev. Avstralska vlada je poslala Društvu narodov poročilo o novo odkritem narodu v rodoviti dolini.

Skoraj istočasno je pa odkril angleški raziskovalec v neraziskanih pragozdovih med Brazilijo in Guayano bel narod Indijancev. Ti ljudje, ki jih nazivajo sosedna plemena Waiwai, imajo vse značke Indijancev, samo polti so bele. Sosedna plemena, s katerimi se nikoli ne mešajo, jim priznavajo velike bojne spo-

sobnosti. Ti ljudje ne kade in ne pijo, žive samo za svojo skupnost. Njihove žene so izredno lepe. Ozemlja njihove »države«, ki se imenuje »Mukokendo«, ne sme prekoračiti nobeno drugo plemo. Če si pa drzne kdo to storiti, ga doleti smrt. Če moške tega čudnega indijanskega plemena niso baš na lovu ali če ne vojujejo s sosednim plemenom, se pečajo skupaj z ženami s poljedelstvom, ki je na visoki stopnji. Veliko spretnost kaže to plemo v umetniškem izdelovanju lončene posode. Ta umetnost je že stara. Angleški raziskovalec pravi, da bi odprlo že samo proučevanje keramike tega plemena neprecenljive poglede v kulturo južne Amerike pred njenim odkritjem.

V doslej tudi še neraziskanih severovzhodnih delih južnoarabskega sultanata Hadramaut je odkril angleški raziskovalec Bertram Thomas plemena svetlorjave polti, ki niso prav nič podobna Arabcem, temveč po telesnih lastnostih sodeč bodo hamitsko indogermanski mešanci. Njihov jezik je podoben starim narečjem maroških Mavrov in njihovo ustno izročilo pravi, da so prišli njihovi predniki v davnih časih z zapadnega dela severne Afrike.

V provinci Quang Binh v Annamu je odkril francoski raziskovalec Azije Tregouet novo raso pritlikavcev. Domačini so ujeli dva pritlikavca, moža in ženo, in ju privedli Treguetu. Oba sta približno enako velika, merita pičel meter, sta pa krepka, lepih obrazov, zelo plašna. Ti pritlikavci so še na zelo nizki stopinji kulture. Pritlikavce temnorjave, skoraj črne polti, je odkrila španska ekspedicija ob reki Notem v velikih pragozdovih na severni meji Kameruna. To je primitiven, boječ narod, ki živi brez posebnih zahtev. Posebno majhne so ženske. Del teh pritlikavcev živi v kočah iz trave in prsti, drugi si pa grade bivališča samo iz trave, podobna velikim ptičjim gnezdovom in tudi zgrajena visoko na drevesu, kjer so pritlikavci varni pred divjimi zverinami.

1 milijarde za letališča, 2,3 milijarde pa za letalsko pošto. Amerika ima 2353 letališč in dobra tretjina je razsvetljena vso noč. Letal je v prometu 748, od teh dve tretjini novih. V prvi polovici lanskega leta je bilo prepeljanih okrog 320 tisoč potnikov. Izborna je organizirana meteorološka služba, nočna razsvetljava in »letanje na slepo«. Pripravlja se tudi

že vse potrebno za reden prekoceanski zračni promet. V tem pogledu tekmujejo ravnadna veleletala z velikimi hidroavijoni.

Poleg prekomorskega letala »Orintal-Clipper«, ki je bilo nedavno na tretjem poskusnem poletu, so zgradili še letalo »China-Clipper«, s katerim je hotel Lindbergh prvič poleteti iz Amerike v Azijo. To veleletalo tehta 25 ton, ima štiri motorje in akcijski radius 6000 km. Kot prvi v seriji velikih hidroavijonov je bil zgrajen Martinov »M 130« za Pan American Airways in Sikorskega »S 24«. »M 130« meri čez krila 39 m, tehta neobtežen 105 ton in dvigne 12 ton. Njegova prometna hitrost znaša 285 km na uro. »S 42« tehta 9 ton, dvigne 8 ton in leta s hitrostjo 250 km na uro. Na progi Amerika — Kitajska, dolgi 18.000 km, se bo letalo v šestih etapah. Ta proga je tudi velikega vojaškega pomena, kajti z njo dobi Amerika najkrajšo in najhitrejšo zvezo s svojimi bazami v Tihem oceanu za primer vojne z Japonsko.

SPOMINI NEGUSOVEGA KAPELNIKA.

Švicar Nicod je bil prvi evropski kapelnik Negusove dvorne muzike. Ko so godala prispela iz Evrope, piše kapelnik Nicod v svojih spominih, jih noben godec ni upal prijeti v roko. S težavo je šlo, toda Abesinci so zelo muzikalni in Nicod je imel kaj kmalu godbo, ki je štela nad 300 mož, žen in otrok. Ko je prvič nastopila godba pred negusom, je bil to praznik, ki bo ostal abesinskemu cesarju in kapelniku Nicodu v večnem spominu.

MISTERIOZNI POŽAR.

V ministrstvu del v Parizu je izbruhnil zelo tajinstven požar. Ogenj je rastal v sobi, kjer so shranjeni podatki o tujih delavcih v Franciji. Ogenj so kmalu ugasili, a vendar je uničil mnogo aktov. Pravijo, da je bil ogenj podtaknjen z namenom, da bi se uničilo gradivo o nezaželenih tujih delavcih.

Sportno gibanje

Občni zbor SK Železničarja bo jutri, v soboto 25. t. m. ob 20. uri v klubovem domu (tribuna) na igrišču.

Jugoslovanski zimskosportni savez poroča: Državno prvenstvo v alpski kombinaciji in državno prvenstvo v norveški kombinaciji se prelaga na poznejši termin, ker ni snega ne v Mariboru, ne v Mrkopolju.

Iz LNP. V zvezi z razpisom podsaveznega tekmovanja v »Sportistu« z dne 18. januarja poziva LNP klube: Atletiki, SK Celje, ČSK, Hermes, Ilirija, Primorje, ISSK Maribor, SK Železničar in SK Rapid, da pošljejo po enega opolnomočenega delegata na konferenco, ki bo v podsavezni pisarni v nedeljo 26. t. m. ob 10. uri v svrhu razgovora o načinu predstoječega prvenstvenega tekmovanja.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo. JNS je določil nov način tekmovanja za državno prvenstvo in v podsavetih v letu 1936. Sklenil je, da se morajo podsavezne tekme začeti 16. februarja, končati pa najkasneje 31. maja. O tem, kdaj in kako se bodo odigrale te tekme, sklepajo podsavezi sami. Tekme so razdeljene na naslednje skupine: Kragujevac: Beograd, Niš: Skoplje, Petrograd: Novi Sad, Osijek: Subotica, Ljubljana: Zagreb, Cetinje: Sarajevo ter Banjaluka: Split. Prve tekme se bodo odigrale 7. februarja na 14. junija. Četrtr finalne tekme bodo 21. in 28. junija, polfinale 5. in 12. julija, finalne pa 19. in 26. julija.

Skrbna mati.

— Kaj pravite gospod župnik, naša Katica se tudi še letos ni omožila?

— Bodite brez skrbi, mati. Katica je tako lepa mladenka, da lahko dobi ducet ženinov

— Tako je, ducet jih lahko dobi, toda težko je najti enega...

Mali oglasi

Razno

APNENI PRAH

za gnojenje dobite v Kmetijski družbi, Maribor. Meljska c. 12. 232

MORSKE RIBE

Brancini, oradi, Sv. Petra zrezek, Polenovka, Brodeto s polento danes zvečer v Grajski kleti. 365

PREKLICUJEM

pooblastilo, ki sem ga izdal gospodu Milošu Zdovcu, Meljska c. 59, ker ne jamčim, Milan Lorbek, bratljarija, Meljska c. 76. 350

HALO!

V na novo otvorenji mesariji na Zg. Radvanjski cesti, zraven gostilne Mantner, sekam od danes dalje prava volovsko meso od Din 4.— do 6.—, teletino od Din 6.— do 8.— ter prava svinjino od Din 8.— do 10.—. Priporoča se mesar M. Medved. 364

Sobo odda

ODDAM SOBO.

veliko in svetlo, lepo opremljeno, boljšemu gospodu v Strassmajerjevi ul. 28-11, stanovanje 9. 4

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE oddam. Vojašniška 5. 349

Prodaj

POHIŠTVO

zelo ugodno, poceni napredaj, fina spalnica ter kuhinjska oprema. Mizarstvo Kolaric, Vojašniška 8 348

Zgubljeno

PSICA

(brakiazbečarka) se je zgubila. Odda naj se proti nagrađi v Studencih. Makorjeva 12. 347

Oglašuite!